Korpusbaserad forskning om teckenspråken i Norden

En kort historia och en glimt av framtiden

Tommi Jantunen, Johanna Mesch, Lindsay Ferrara

5 nordiska länder, 6 nordiska teckenspråk

Länder

- Danmark
- Finland
- Island
- Norge
- Sverige

Teckenspråk

- dansk tegnsprog (DTS)
- suomalainen viittomakieli (SVK)
- finlandssvenskt tsp. (FSTS)
- íslenskt táknmál (ÍTM)
- norsk tegnspråk (NTS)
- svenskt teckenspråk (STS)

Men bara 3 teckenspråkskorpusar i Norden

- Finland – **Corpus of Finnish SL** – *kielipankki.fi/aineistot*
- Sverige – **Corpus of Swedish SL** – *teckensprakskorpus.su.se*
- Norge – **Corpus of Norwegian SL** – pågående

Frågor

- Hur mycket och vilka typer av korpusstudier har publicerats i de tre nordiska länder som har teckenspråkskorpusar?
- Vad kan vi förvänta oss av korpusstudierna i de nordiska länderna i framtiden?

Metod – Hur samlades publikationer in?

- Studien baseras i första hand på material som har samlats in specifikt för en digital teckenspråkskorpus med öppen tillgång (dvs. studier med blandade material är uteslutna)
- Studien är associerad med ett ISSN- eller ISBN-nummer (dvs. opublicerade avhandlingar är uteslutna)
- Studien är en forskningsrapport (dvs. inte t.ex. en litteraturrecension)

Korpuspublikationer per 3 nordiska teckenspråk (totalt n=43)

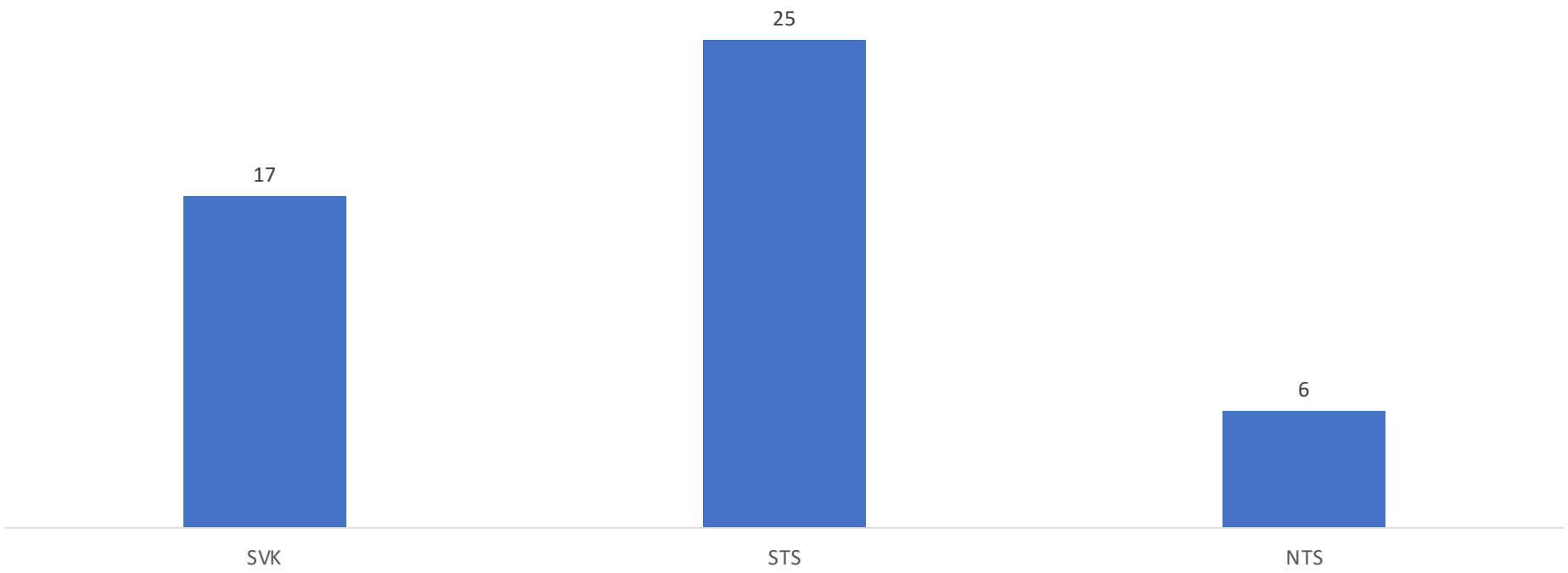

Huvudtyp av korpuspublikation per 3 nordiska teckenspråk

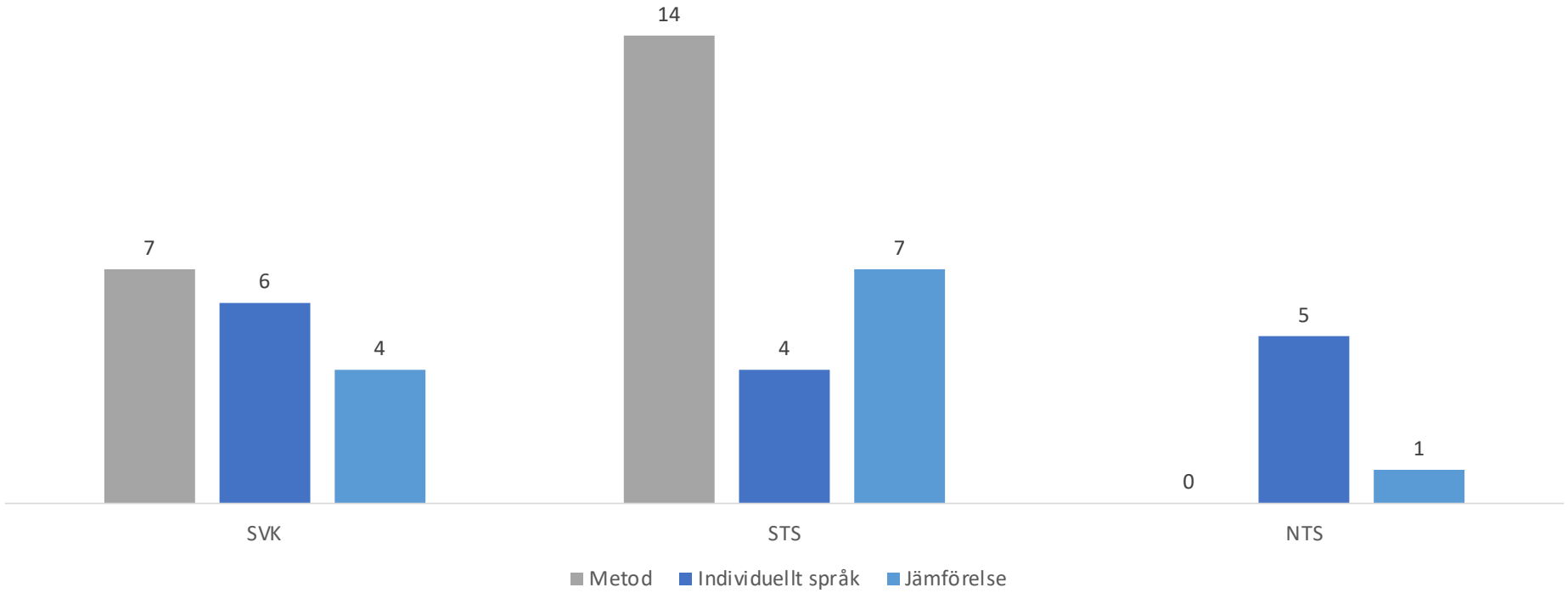

Tidslinje för korpuspublikationer per 3 nordiska teckenspråk

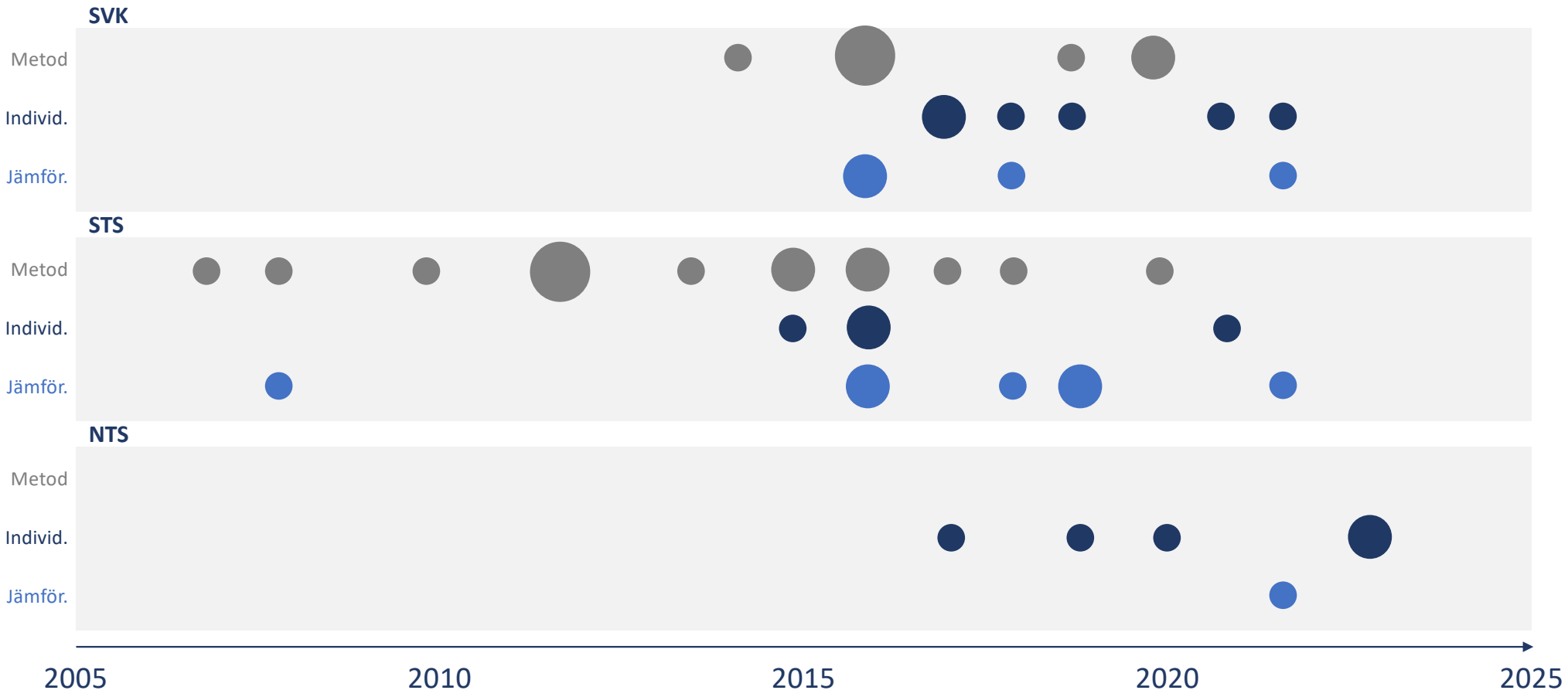

Korpuslingvistikens huvudsakliga forskningsmål

Biber, D., Reppen, R. & Friginal, E. (2012). Research in Corpus Linguistics. [online publication, accessed 5 March 2019]. Oxford University Press. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780195384253.013.0038

- För att beskriva ett språkligt drag
- För att beskriva en varietet
- Bidra till språkinlärning och undervisning

Det primära målet med ”non-method"-artiklar

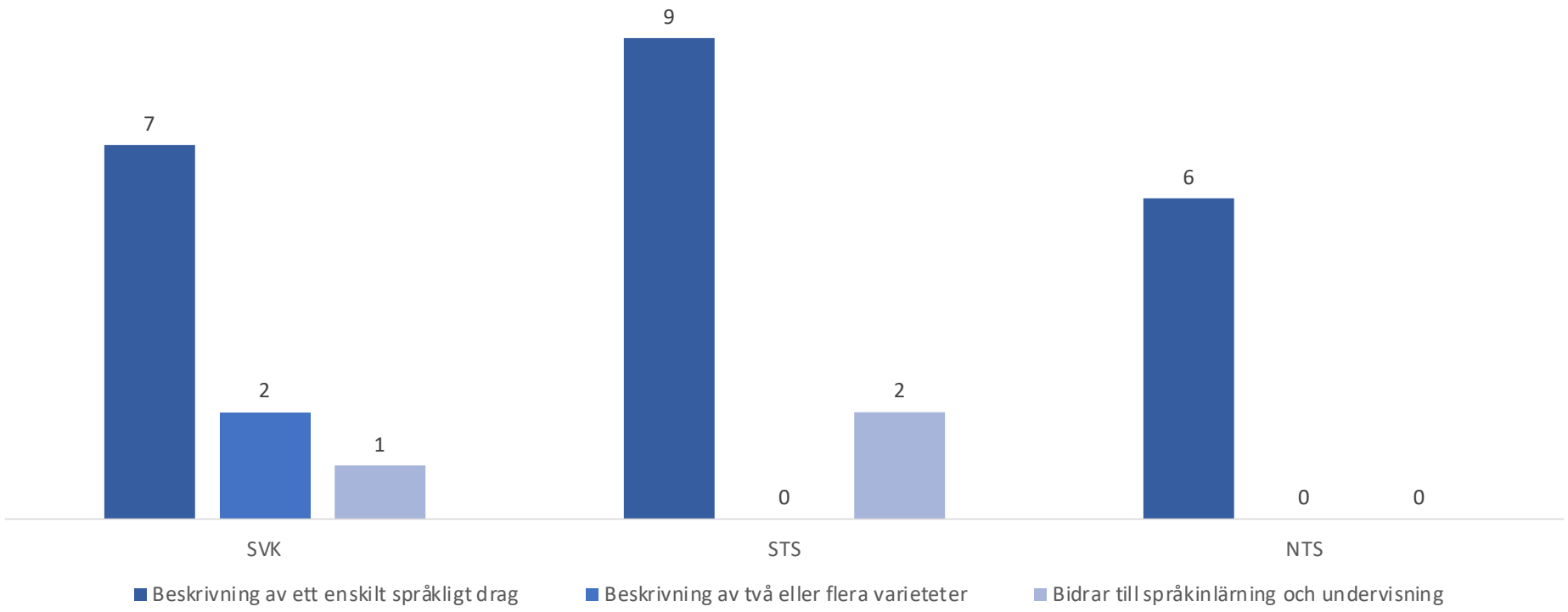

Ämnen för artiklar som beskriver ett språkligt drag

SVK

- **Rytm**
- **Huvudrörelser**
- Konstruerat agerande
- Ordföljd
- **Transitivitet**
- Utelämning av agenten
- **Referensmarkering**

STS

- Munrörelser
- Uppbackning/återkoppling
- Delar av tal
- **Rytm**
- **Huvudrörelser**
- Ikonicitet
- **Transitivitet**
- **Referensmarkering**

NTS

- Avbildning
- Utsiktspunkt
- Pekfingerpekande
- **Referensmarkering**
- Turtagning
- Fingerstavning

Sammanfattning – Korpusstudier om 3 nordiska teckenspråk (1)

- 43 publikationer på 15 år i de 3 nordiska länderna
- **Mindre än 1 per år per land i genomsnitt!**
- Än så länge handlar hälften av publikationerna om att bygga korpusarna
- Att bygga korpus går långsamt
- **Att förbereda färdigt korpusmaterial för forskningsändamål går också långsamt!**

Sammanfattning – Korpusstudier om 3 nordiska teckenspråk (2)

- En tredjedel av publikationerna handlar om enskilda teckenspråk
- Studier av enskilda teckenspråk har fokuserat på spridda språkliga drag
- **Forskningsämnen bestäms av forskare och deras intressen!**
- **Jämförande och lärandefokuserade studier är fortfarande sällsynta!**

En glimt av framtiden – vart är vi på väg härifrån?

- Arbetet med korpusuppbyggnad kommer att fortsätta
- Studier av individuella teckenspråk kommer att göras alltmer på kandidat- och magister/masternivå
- Högre akademisk forskning kommer att fokusera mer och mer på jämförelser
- Korpusbaserade bidrag till undervisning och lärande kommer att börja dyka upp alltmer

Tack!

SVK

- Tommi Jantunen
  Jyväskylä universitet
  tommi.j.jantunen(at)jyu.fi

STS

- Johanna Mesch
  Stockholms universitet
  johanna.mesch(at)ling.su.se

NTS

- Lindsay Ferrara
  Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
  lindsay.n.ferrara(at)ntnu.no

Samarbetsprojekt finansierat av NOS-HS: **Nordic Signed Language Corpus Network** (NSLCN) – *https://r.jyu.fi/DWC*

Alla publikationer